

Opinió

EL PSC NO DÓNA UNA RESPOSTA CREÏBLE

A L'OFEC FINANCER A QUÈ L'ESTAT SOTMET CATALUNYA

Gestionar el 10-J (2)

28/09/10 02:00 - **CARLES BOIX**

Si, com deia fa dues setmanes, la resposta del PP a l'ofec financer de Catalunya és la d'un provincianisme gris i ridícul, el rumb del PSC s'assembla a la d'un barco desarborat, sense brúixola i amb una tripulació mancada de tot alè. Fa vuit anys que el vaixell socialista no ha arribat a cap port polític rellevant. Les competències traspassades són irrisòries. La part substantiva de l'Estatut ha acabat al calaix dels mals endreços. El pacte financer subscrit fa un any, fet de clàusules obertes i promeses vagues, és ja paper mullat. La credibilitat financera de la Generalitat és nul·la en els mercats financers: per tapar les seves despeses més urgents, aquest estiu la Generalitat va haver de negociar un préstec amb una entitat financera catalana. Haver de demanar avals a coneguts i íntims pot ser inevitable i fins i tot bonic, però no és l'estratègia institucional més sana a llarg termini.

Mentrestant, els nostres amics bascos han posat els fonaments d'una política industrial pròpia. El darrer pacte pressupostari els traspasa la gestió de les polítiques de formació laboral i el control de les bonificacions empresarials. Amb aquestes eines a la mà, estic segur que el darrer viatge del Sr. Montilla a la Xina hauria estat molt més fructífer. Naturalment, el pacte Zapatero-PNB reflecteix un problema polític més profund, gairebé estructural: el PSC es troba atrapat dins una teranyina d'interessos electorals que, ara per ara, li impedeix servir els interessos de Catalunya de debò. Cada euro que absorbeix el PSOE el perd el PSC: el govern central necessita els diners catalans per finançar les seves bases electorals a la meitat sud i occidental d'Espanya. I amb les engrunes d'aquests fluxos s'assegura el suport basc quan convé. Per descomptat, aquest sistema de finançament compta amb el vistiplau de les elits burocràtiques i financeres espanyoles: estabilitza Espanya sense tocar les seves butxaques.

El problema dels socialistes catalans és que viuen atrapats en un món electoral, el dels anys vuitanta, que potser ja ha passat a millor vida. En aquella època, els vots del PSC eren del Sr. González. Fins a cert punt, el sector catalanista hi posava la intel·ligència de la gestió i imaginava coses com ara la Barcelona olímpica. Però, al capdavant, l'amo dels vots residia a Madrid. Els administradors catalans ho sabien i procuraven no tensar la corda gaire. Quan caigué el Sr. González, i després d'un petit interregne dirigit pel Sr. Almunia, el PSOE es decantà, pels pèls, pel Sr. Zapatero. El Sr. Zapatero és un home més proper a l'ala del PSOE feta d'intel·lectuals de tertúlia de cafè (republicans, radical-socialistes i anticlericals) que al món de jornaleros i minaires (socialdemòcrates i pragmàtics) amb els quals el Sr. González connectava tan fàcilment. Per això, tot aprofitant aquell moment inicial d'incertesa sobre si al Sr. Zapatero li havien traspassat en propietat els votants del PSC o no, el Sr. Maragall gosà fer una doble jugada, d'expansió catalanista i d'apropiació del vot socialista català. L'envit maragallà durà poc: el comitè federal del PSOE tornà a agafar els regnes del PSC quatre anys després. Sota el Sr. González no calia tensar les cordes per dues raons: la despesa pública s'expandí prou per absorbir les demandes catalanes més primàries; el PSC en tenia prou de jugar a la contra del Sr. Pujol. Ara, però, les coses han canviat. Falten diners per a tot. La gestió de Rodalies o del sector sanitari és lamentable. I, per l'efecte inexorable del pas del temps, el nucli de fidels socialistes s'ha anat encongint: una part dels fills de l'emigració de la postguerra ha progressat socialment; un altre sector presenta un perfil abstencionista i desmobilitzat molt acusat; una bona part sent els problemes financers del país molt més directament en clau nacional que els pares.

Mancat de resultats, el PSC, que ja va perdre uns 200.00 vots l'any 2006, ha decidit provar fortuna amb dues estratègies electorals poc convinctes. La primera consisteix a agitar l'amenaça de la "fractura social". Com que aquesta expressió implica l'esgarip i la violència, correspon al PSC aclarir on i com es pot produir i per què un debat sobre la independència de Catalunya ha de generar-la. Tot i que la societat catalana està organitzada en subcultures més o menys autosuficients, l'existència a Catalunya d'uns estrats socials intermedis prou fluids fan aquesta possibilitat força inversemblant. Evidentment, però, hi ha hagut classes polítiques que, en altres països, han invertit temps i recursos preciosos en la manipulació i l'agitació de la por amb resultats perversos. Cal esperar que cap dels nostres polítics vulgui fer el mateix.

La segona estratègia passa per afirmar-se com el partit d'una unió federalista. Aquesta posició és purament nominal. Al món hi ha entre una i dues dotzenes de països federals. Els seus federalismes s'assemblen tant com un ou a una castanya. Els nostres federalistes escriuen i parlen incansablement per escapollir-se del que ens interessa a tots: ¿es pot crear un sistema que garanteixi l'autonomia política catalana contra la interferència constant de l'Estat central? ¿Hi ha un sistema que impedeixi el que passa a Espanya (però no a altres països del món), on tots els altres territoris estatals formen una aliança inexpugnable per absorbir el màxim de recursos de Catalunya? Per descomptat, la meua resposta és sí i passa per la confederació en vigor fins al 1714 o la independència en peu fins al 1479. Ara li toca al PSC contestar aquestes preguntes amb claredat.

Darrera actualització (Dimarts, 28 de setembre del 2010 02:00)

“¿Hi ha un sistema que impedeixi el que passa a Espanya (però no a altres països del món), on tots els altres territoris estatals formen una aliança inexpugnable per absorbir el màxim de recursos de Catalunya?”